

Stil skrevet av Tove Lise 12 år på Nordre Ås, 1960

En hobby jeg vanskelig kunne unnvare
Ja, jeg kann unnvare den hobbyen
nå, men den tiden jeg holdt på
med den, kunne jeg ikke. Karin,
venniden min, hadde akkurat
den samme dilla.
Det begynte med at vi hadde
rett i fjernsynet et program
med lektor Per Harlund. I
programmet hadde han fortalt
om små dyr som lever i små
vann. Etter programmet, ^{ble en ide} kom det
et lys ned i meg, kunne ikke
vi gjøre det samme? Forslag
ble godkjent med et hyl av
glede. Så holdt vi rådsløsing
om hvordan vi skulle få
laget oss en hov, akkurat
som Harlund hadde. Jeg sa
at vi kunne bruke pappas
hov, men i den var det for

Utdrag fra første side av stilen.

En hobby jeg vanskelig kunne unnvære

Ja, jeg kan unnvære den hobbyen nå, men den tiden jeg holdt på med den, kunne jeg ikke. Karin, venninnen min, hadde akkurat den samme dilla.

Det begynte med at vi hadde sett i fjernsynet et program med lektor Per Hafslund. I programmet hadde han fortalt om små dyr som lever i små vann. Etter programmet slo en idé ned i meg. Kunne ikke vi gjøre det samme? Forslag ble godkjent med et hyl av glede. Så holdt vi rådsmøte hvordan vi skulle få laget oss en hov, akkurat som Hafslund hadde. Jeg sa at vi kunne bruke pappas hov, men i den var det for store masker. Vel, da fikk Karin øye på en nylonstrømpe som var raknet. Den rippet vi med oss og fór opp i vedskjulet. Der fant vi en ståltråd, en lang tynn stokk og et gammelt syltetøyglass.

Hoven ble laget på denne måten. Vi klippet opp strømpen på midten, bandt en knute nederst, klippet huller øverst og stakk ståltråden gjennom, så bandt vi den på stokken. Da kom det store spørsmål, hvilket vann skulle vi gå til. "Den Nedre Dammen", nei dit turte vi ikke gå, for vi var redde for Frantzens hunder, og de bodde like ved dammen. Dammen ved "Søndre Ås gård", dit var det for langt å gå. Så var det bare en dam igjen, men rundt den var et gjerde. Det var ingen hindring for oss. Vi kløv over gjerdet. Så tok vi hoven ned i vannet akkurat som Hafslund hadde gjort.

Vi holdt på en stund, da plutselig lå det noe rart oppi hoven. Vi tok det ut, og puttet den oppi glasset. Studerte den nøye, den lignet på en firfirsle. Så fanget vi et rart dyr, som liknet på en bille. Jo mer vi holdt på, desto flere dyr fikk vi i glasset. Men så ville vi vite hva de forskjellige dyrene hette.

Jeg visste at i "Norges Dyreliv" stod det om sike dyr. Da vi kom hjem til meg, ble det huskestue. De sa at vi skulle gå å slippe dyra ut i vannet med en gang. Vi sa at det skulle vi gjøre, bare vi hadde sett hva de het. Den sorte billen var en Vannkalv og et rovdyr av største art. Vannkalven har en fin egenskap. Hvis den ikke liker seg i det ene vannet, kryper den på land og pumper seg opp med luft og

flyr til et annet vann. Det foregår bare om natten. En kan høre den på lang vei når den kommer, for da brummer den.

Neste dyr var en grønngrå lite dyr som liknet på en kreps, for den var delt opp i ledd og hadde små klør foran ved øynene. Merkelig nok var det larven til Vannkalven. Den var et enda større rovdyr enn det andre. Når den griper sitt bytte, griper den det mellom klørne og sprøyter fordøyelsesveske gjennom byttet. Den spiser rumpetroll og salamanderlarver o.l. En dansk zoolog Wesenberg Lund fortalte en gang om to larver han hadde i et akvarium. Er den ene sterkere enn den andre, spiser den sterke opp den svake, er de begge like sterke, spiser de begge hverandre opp til de dør. Hvis det kommer Vannkalver i en fiskedam, kan både larvene og den voksne billen spise opp en mengde av fiskeyngelen.

Dyret som liknet en firfirsle var en salamander hann. Den hadde oransje farge med sorte prikker på buken. Det betyr at det er parringstiden. Ellers var den sort brun oppå kammen, den hadde på ryggen. Hunnen er mindre og fargen er bare sort eller gråbrun.

Vi fanget mange forskjellige dyr den sommeren. Fra myggglarver til større salamandere. En gang husker jeg det kom en padde i hoven min, den var så stygg at den fikk komme ut i vannet med en gang. Men så kom de voksne inn i bildet og sa at vi fikk ikke lov til å drive med det mer, for vi kunne ramle uti vannet, og vi bare ødela gjerdet, osv. Jeg har sluttet med å fly rundt småvann med hover. Men jeg pleier å lese om dem, og det kommer jeg til å fortsette med.

Salamanderdammen islagt på vinterstid. Tove Lise i forgrunnen
Foto utlånt av Tove Lise Norbakk - Holmliahistorie.no